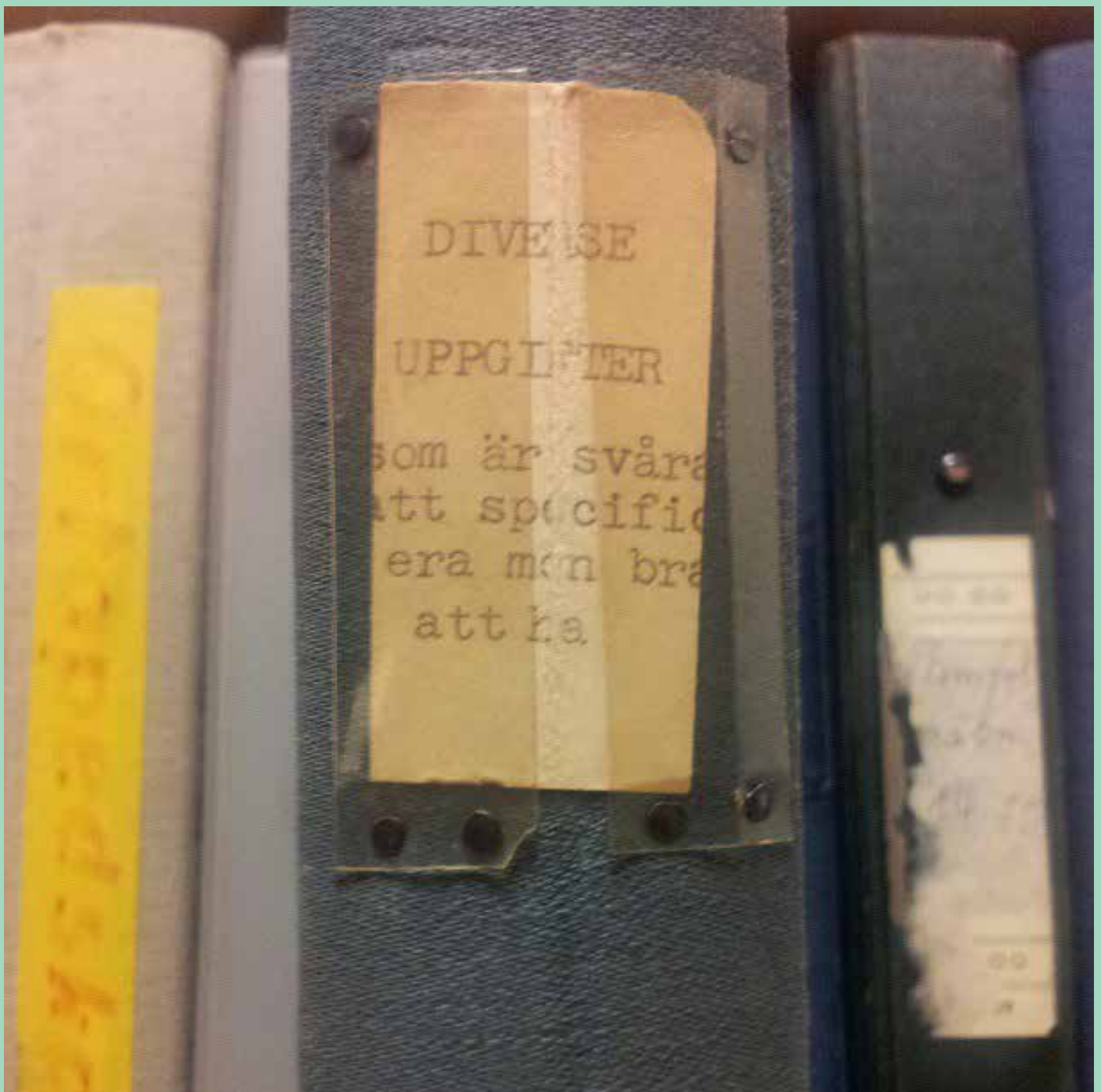

Aktstycket

Verksamhetsberättelse
2017

Verksamhetsberättelse för ArkivCentrum Örebro län 2017

Styrelsen avger härmed verksamhetsberättelse för föreningens fyrtionionde verksamhetsår.

Kulturarvsinstitutionen ArkivCentrum Örebro län är en ideell förening med uppdrag att bevara och tillgängliggöra källorna till den enskilda sektorns historia i Örebro län, det vill säga föreningarnas, företagens, gårdarnas och de enskilda människornas historia. Dessutom ska arkivet ge råd och service i arkivfrågor och vara ett nav för den lokalhistoriska verksamheten i länet.

På ArkivCentrum finns länets bergshanterings historia och även källorna som skildrar Örebro som sko- och kexstad, allt detta tillsammans med många fler, både nedlagda och nu verksamma företags arkiv. Sammanlagt finns arkiv från 835 företag från 1500-talet och framåt utgörande 3 355 hyllmeter.

På arkivet finns handlingarna som visar folkrörelsernas framväxt i länet och dess inverkan på samhällets utveckling. Samtliga riksdagspartier, sånär som ett, har handlingar från sina regionala och lokala organisationer på ArkivCentrum. Dessutom förvaras arkiv från idrottsföreningar, kulturföreningar,

frikyrkoförsamlingar och många fler, sammanlagt 5 080 föreningar samlade på 2 376 hyllmeter.

På arkivet förvaras 330 övriga arkiv, stiftelser och personarkiv, totalt 249 hyllmeter.

19 riksorganisationer är medlemmar och ännu fler, nu nedlagda, riksorganisationers material förvaras på ArkivCentrum Örebro län.

Sammanlagt är ArkivCentrum Örebro län en minnesbank för 6 245 arkivbildare omfattande nästan 6 km handlingar. Dessutom tillkommer en unik samling av fler än 2 300 minnesberättelser och intervjuer och en stor mängd fotografier och filmer.

Organisation

ArkivCentrum Örebro län bildades den 1 januari 2007 genom en sammanslagning av de båda arkivorganisationerna Folkrörelsernas arkiv i Örebro län och Örebro läns Företagsarkiv. Men institutionens historia startar med Folkrörelsearkivets bildande 1969 följt av Företagsarkivets 1977.

Arkivet är medlem i Arbetarnas kulturhistoriska sällskap, Folkrörelsernas Arkivförbund (FA), Föreningen Bergslagsarkiv, Föreningen Enskilda

**ArkivCentrum
Örebro län**

Nikolaigatan 3
702 10 ÖREBRO
Tfn 019-611 29 00

E-post: info@arkivcentrum.se
www.arkivcentrum.se

Aktstycket Redaktör och ansvarig utgivare
Andreas Jeppsson

ISSN 2001-2551

Tryckeri:
Furunäs Grafiska/GigantPrint

Årsmötet hölls på Sparbanksbörsen i Fjugesta. Mötet var välbesökt och efteråt bjöds det på underhållning av Lekebergs Revysällskap.

arkiv i Mellansverige (FEAM), Föreningen för folkbildningsforskning, Föreningen för arkiv- och informationsförvaltning – FAI, Handelskammaren Mälardalen, Historielärarnas förening, IDEA, Näringslivsarkivets förening (NAF), Pro Memoria – Föreningen Riksarkivets vänner, Svenska Historiska föreningen samt Örebro läns idrottshistoriska sällskap. Arkivet är sedan den 1 januari 1999 kansli åt Näringslivets arkivråd och från den 1 september 2004 kansli åt Folkrorelsernas Arkivförbund.

Årsmötet 2017

Den 26 april höll arkivet sitt årsmöte på Sparbanksbörsen, Vallgatan 43 i Fjugesta.

96 personer var närvarande och efter mötet bjöds det på en musikalisk nostalgitripp från 1960-talet med Lekebergs Revysällskap.

Arkivets styrelse

Arbetsutskott

Ordförande	Birgitta Almgren, Konstfrämjandet Bergslagen
Vice ordförande	Torgny Larsson, Pappers avd 52
Sekreterare	Yvonne Bergman arkivchef, adjungerad
Kassör	Egon Harfeldt, adjungerad
Ledamöter	Hans Lundell, enskild ledamot Conny Sandberg, Örebro läns hembygdsförbund

Övriga

Lise-Lotte Alm, Svensk Handel Örebro köpmän
Peter Alsbjer, Region Örebro län
Thomas Andersson, Epiroc Rock Drills AB
Ann-Charlotte Dalin, Kommuninvest Sverige AB
Marie Danielsen, Örebro universitetsbibliotek
Jimmy Engren, Örebro universitet
Staffan Fors, Stiftelsen Kungliga Gyttjebad och Brunnsanstalten Loka
Maria Haglund, Föreningen Norden Örebro
Göran Janzon, Evangeliska Frikyrkan
Inger Lindquist, Handelskammaren Mälardalen
Lars-Axel Nordell, NBV Örebro län
Dan Persson, Örebro södra Rotaryklubb
Elisabeth Pettersson, Internationella Engelska skolan
Gunilla Pihlblad, Convenience Stores Sweden
Lars B Stenström, Strängnäs Stiftshistoriska sällskap

Revisorer

Ordinarie

Ulf Marcusson, Region Örebro läns chefsförenings

seniorgrupp

Per Jacobson, Karlslunds IF

Ersättare

Lennart Alm, Olaus Petri hembygdsförening

Rolf Knutsson, Wasaorden av Amerika

Valberedning

Birgitta Lindahl, Liberalerna Örebro

Sölve Persson, enskild ledamot

Torsten Pääjärvi, Manskören Örebro sångargille

Yvonne Bergman (adjungerad)

Möten

Styrelsen har under året haft fem sammanträden och Arbetsutskottet fyra möten.

Medlemmar

Vid årets slut hade arkivet 665 medlemmar, varav 112 är enskilda medlemmar. 15 organisationer, 3 företag och 9 personer har tillkommit under året. 6 organisationer och 1 företag har avförts som medlemmar, de flesta på grund av nedläggning eller sammanslagning av verksamheten. Dessutom har 13 enskilda personer avslutat sitt medlemskap.

Året innan hade ArkivCentrum 658 medlemmar, varav 116 var enskilda medlemmar.

Nya medlemmar:

Bifrostordens riksloge
Bröderna Hanssons Transport AB (Örebro)
Futura familjehemsvård AB (Örebro)
Förbundet Aktiva Seniorer
Föreningen Dante Alighieri Örebro
Gula Korsets kamratförening (Örebro)
Hallsbergs Atletklubb
Hällefors Folkhögskola
Laxå FN-förening
Posten Seniorerna Örebro län
SPF Seniorerna Askersund
SPF Seniorerna Axberg-Ervalla
Sörby-Eklunda-Almby Villaägareförening (Örebro)
Tenor Maskinfirma (Örebro)
Valborg Aulinsällskapet (Örebro)
Örebro Konsthalls Vänner
Örebro Rättighetscenter
Örebro läns Småbrukare

Dessutom har 9 nya enskilda medlemmar tillkommit.

Lokaler

ArkivCentrums lokaler, som finns på Nikolaigatan 3 i Örebro, har en sammanlagd yta på 1 100 m², varav

hälften är arkivmagasin.

Arkivcentrum Arboga är sedan 2016 en gemensam depå för ArkivCentrum Örebro län och Arkiv Västmanland. Den har en yta på 1 498 m² varav cirka 900 m² är arkivmagasin.

Arkivet hade tidigare en depå i Fjugesta som avvecklades under 2017.

Personal

Tillsvidareanställda

Yvonne Bergman är arkivchef och arbetade heltid till och med mars månads utgång och sedan 90 % resten av året.

Siw Ehrendahl har arbetat heltid som assistent.

Håkan Henriksson är arkivarie och har ansvar för forskning, undervisning och kommunikation. Han har även ansvar för Näringslivets arkivråds kansli. Han har uppdaterat och underhållit webbplatsen för ArkivCentrum www.arkivcentrum.se, Bergslagsarkiv www.bergslagsarkiv.se, Folkrorelsernas Arkivförbunds webbplats www.faf.nu samt Lokalhistoriska sällskapetets webbplats www.lokalhistoriska.se. Håkan Henriksson har anlitats i stor utsträckning som föreläsare och regelbundet medverkat i Länsradion under året. Han har arbetat heltid.

Andreas Jeppsson är arkivarie och har arbetat heltid. Han har haft ansvar för utåtriktad verksamhet och marknadsföring. Han har också varit redaktör för Aktstycket och även haft ansvar för Arkivets facebook-sida tillsammans med Håkan Henriksson.

Ingemar Karlsson är arkivassistent och arbetar 50 %. Han bemannar Nora Bergslags järnvägsarkiv i Nora.

Evelyn Lauritzen har arbetat heltid som administratör och skött medlemskontakter, bokföring och lönerutiner.

Carl Magnus Lindgren är arkivarie och har arbetat heltid. Han har haft depåansvar samt ansvarat för register och statistik. Han har även skött kontakten med döva och hörselskadade forskare och besökare. Han har också arbetat med uppdrag.

Emma Ode, som är arkivarie, har arbetat deltid under året.

Övrigt anställda

Lisbeth Axelsson arbetade deltid med intervjuer i ett finskt projekt från 1 mars till 30 juni.

Bo Fransson har varit timanställd för förteckningsarbete under året.

Ralph Granberg, tidigare gymnasielärare i historia, har varit timanställd för att arbeta med den digitala skolsalen samt att vara resurs i det pedagogiska arbetet.

Eleonora Lenngren som är arkivarie arbetade med förteckningsprojekt under hela 2017 och hon arbetade heltid.

Praktikanter

Rebecca Gustafsson var praktikant mellan 6 mars till 19 maj. Hon läste arkivkunskap vid Karlstads universitet.

Representation

Yvonne Bergman är ledamot i Riksarkivets samarbetsråd för enskilda arkiv, kassör i Folkrorelsernas Arkivförbund, vice ordförande i Näringslivsarkivens förening, ordförande i Näringslivsarkivens stödfond och ledamot i FEAM (Föreningen för enskilda arkiv i Mellansverige). Hon är även kassör i Lokalhistoriska sällskapet i Örebro län.

Håkan Henriksson är kassör i Föreningen Bergslagsarkiv och är redaktör för årsboken Bergslagshistoria.

Andreas Jeppsson är regionansvarig för Arkivens dag.

Carl Magnus Lindgren är kassör i Sveriges Dövhistoriska Sällskap och är redaktör för SDHS:s medlemstidning "Dövas Rötter".

Kurser och konferenser

Den 9 februari anordnade Föreningen Bergslagsarkiv en konferens i Arkivcentrum Arboga om "Transporter i Bergslagen". *Håkan Henriksson*, *Ingemar Karlsson* och *Carl Magnus Lindgren* deltog från arkivet.

Den 3 maj höll Föreningen Bergslagsarkiv sitt årsmöte i Sandviken. På programmet stod besök på Sandviks stålverk, Göranssons arena och en guidad busstur genom Sandviken. *Bo Fransson*, *Håkan Henriksson* och *Ingemar Karlsson* deltog.

Den 16-18 maj hölls Arkivveckan i Visby, arrangementet är den största återkommande mötesplatsen för arkivverksamma i Sverige. *Birgitta Almgren*, *Yvonne Bergman*, *Håkan Henriksson* och *Andreas Jeppsson* deltog.

Den 5 september var *Evelyn Lauritzen* på en avtalsinformation som arrangerades av IDEA i Örebro.

Den 12 oktober var *Yvonne Bergman*, *Siw Ehrendahl*, *Håkan Henriksson*, *Evelyn Lauritzen*, *Eleonora Lenngren*, *Carl Magnus Lindgren* och *Emma Ode* på studieresa till Arkivcentrum i Karlstad. Från styrelsen deltog *Hans Lundell* och *Lars B Stenström*.

Den 14-15 oktober deltog *Carl Magnus Lindgren* i Sveriges Dövhistoriska Sällsapps seminarium som hölls i ArkivCentrums lokaler. Temat för året var "Högre utbildning för döva ur ett historiskt

perspektiv”.

Den 18 oktober deltog *Håkan Henriksson, Andreas Jeppsson, Eleonora Lenngren, Emma Ode* och *Carl Magnus Lindgren* i en workshop i Västerås som handlade om upphovsrätt.

Den 15-16 november var *Yvonne Bergman* och *Birgitta Almgren* på Folkrorelsernas Arkivförbunds och Näringslivsarkivens förenings höstkonferens i Växjö.

Leveranser

Under 2017 registrerades 263 (2016: 307) leveranser med en sammanlagd volym på 178,51 hyllmeter (2016: 100,08). Det är alltså en större ökning beträffande antal hyllmeter, men färre antal leveranser i jämförelse med föregående år. I genomsnitt har arkivet de senaste åren ökat med drygt 100 hyllmeter/år. Viss gallring sker varje år efter överenskommelse med arkivlämnarna.

2017 var det dominans på arkivmaterial från Örebro kommun, 46% av det registrerade kom därifrån, följt av rikstäckande organisationer eller företag utanför Örebro län, 16% och Askersunds kommun med 14%.

När det gäller det inkommande materialet volymmässigt och ur kategorisynpunkt så dominerar handlingarna från företag med 61%. Därefter kommer de som benämns övriga organisationer med 8% tillsammans med idrottsorganisationer, också 8%.

Den största leveransen från företagssidan utgjordes av arkivet från Gullspångs Kraft AB (42 hm). Örebro läns bandyförbund var den största leveransen bland organisationerna (9,13 hm).

Spännvidden i materialet är som vanligt stor och här är ett axplock av levererade arkiv från de 263 leveranserna: Bergslagens Fjäderfäörening, C.G Ströms skofabriks AB (Kumla), Helgelseförbundet, Herousamlingen, Kindlastiftelsen, Kristdemokraterna Örebro län, Svenska Transportarbetareförbundet avd 9, Vieille Montagne (Zinkgruvan), Örebro Elektriska AB, Örebro Fältrittklubb och Örebro Lottakår.

Dessutom har de flesta av de nya medlemmarna lämnat in sina arkiv för förvaring.

Ordnings- och förteckningsarbete

Antalet förtecknade arkiv ökade kraftigt i jämförelse med föregående år: 871 volymer (2016: 341 volymer). Dessa utgörs av 86 nyförtecknade arkiv med 338 volymer (2016: 30 med 79 volymer) och 24 kompletterade och genomgångna arkiv med en tillväxt på 553 volymer. (2016: 14 arkiv med en tillväxt med 262 volymer). Det mest omfattande nyförtecknade företagsarkivet under 2017 var Degerfors Brukshandels AB med 177 volymer och på föreningsidan Stribergs konsumtionsförening med 42 volymer.

Det är en stor diskrepans mellan antalet ordnade arkiv och antalet leveranser. Men Arkivet har sedan

flera år prioriterat en noggrann genomgång av leveranser med mer utförliga kvitton. Arkivet har en ambition att vara tillgängligt för forskare och allmänhet genom ett generöst öppethållande och en regelbundet uppdaterad webbplats. Likaså har gruppbesök, externa uppdrag och Arkivets kurs- och föreläsningverksamhet tagit en stor del av personalens tid. Detta är ytterligare en anledning till att personalen inte hinner med förteckningsarbetet i den utsträckning som vore önskvärt.

Arkivets databaser underhålls och uppdateras av Carl Magnus Lindgren.

Besökare

ArkivCentrum har generösa öppettider från 8.30–17.00 på vardagar, tisdagskvällar 17.00–20.00 samt sista lördagen i månaden mellan 10.00–14.00. Endast under sommaren har arkivet något kortare öppettider.

I ArkivCentrums forskarsals besöksloggare har under 2017 noterats 545 forskarbesök, en minskning från föregående år (2016: 689) och antalet framtagna volymer har varit 1 111 (2016: 1 715).

Ett antal gruppbesök har också avlagts på ArkivCentrum under året. 138 grupper (2016: 128) omfattande 2 872 personer (2015: 2 567) besökte arkivet. Därutöver har ArkivCentrum mottagit 703 besök som inte avsett forskarsalen (2016: 618) och dessutom har 902 personer besökt ArkivCentrum genom att ha medverkat i Länsradion.

Sammanlagt blir under 2017 antalet besök till arkivet 5 022 (2016: 4 781). 747 förfrågningar har besvarats (2016: 687).

Besökarna har varit många under året och det är glädjande att så många som 5 022 personer har varit på arkivet.

Forskning

Arkivets omfattande källmaterial används fortlöpande av olika slags forskare: fritidsforskare, studenter och akademiska forskare. Vi känner till följande skrifter och uppsatser som är helt eller delvis baserade på källmaterial från Arkiv-

Centrum och som har lagts fram under 2017:
Fredriksson, Rebecka: *Brev från Syster Lilly*. Pärلان förlag 2017.

Hellström, Albin: *Det luktar Kvarntorp - En undersökning om synen på arbetsmiljö och arbetskydd vid Svenska Skifferolja AB åren 1941-1966*. B-uppsats Örebro universitet.

Sabo, Josefín: *Reglerad sprängkraft. Dynamiten, staten och svenska civila sprängmedelsindustrin 1858-1950*. Umeå universitet. Umeå 2017. Doktorsavhandling.

Tang, Ulla Hellstrand: *The Diabetic Foot. Assessment and assistive devices*. Sahlgrenska Academy, Institute of clinical sciences, Göteborg 2017. Doktorsavhandling.

Wall, Torbjörn: *Den hemliga processen eller historien om Dirigold*. I: Bergslagshistoria 2017. Bergslagsarkiv 2017.

Vi har anledning att tro att det finns en hel del övriga arbeten som inte har kommit till vår kännedom, då ArkivCentrum haft ett flertal forskare från universitet och högskolor.

Antalet forskande gymnasieelever som kommer enskilt för att skriva en uppsats har fortsatt att komma, liksom de skolklasser som i grupp fått forska i arkiv-

Två avhandlingar som innehöll material ur ArkivCentrums arkiv kom ut under 2017.

ets material. Dessutom kommer även forskare från universitet och högskolor förutom de som kommer från Örebro universitet.

Arkivet har också haft ett stort antal övriga forskare och besökare från olika delar av landet.

Nora Bergslags Järnvägsarkiv

1 januari 2015 tog ArkivCentrum över ansvaret för NBJ-arkivet som finns på stationsområdet i Nora. Arkivet, som sedan 1987 är inlånat från Riksarkivet, innehåller drygt 250 hyllmeter handlingar från Nora Bergslags Järnväg (NBJ) samt ett flertal av dess föregångare såsom Nora-Ervalla Järnväg, Nora-Karlskoga Järnväg och Vikern-Möckelns Järnväg.

NBJ-arkivets öppettider är onsdag-torsdag 13.00–16.30 och första torsdagen i månaden kvällsöppet till 20.00. NBJ-arkivet sköts av *Ingemar Karlsson*.

Under året hade arkivet 180 enskilda besök (2016: 242) samt 9 gruppbesök (2016:6) med sammanlagt 43 personer (2016:26). 122 förfrågningar har besvarats.

Vid fem tillfällen har *Ingemar Karlsson* medverkat vid guidning på Järnvägs museet och han har även medverkat vid visning av en modelljärnväg.

Utåtriktad verksamhet

Egna arrangemang

Den 25 januari arrangerades på ArkivCentrum den traditionella hindersmässoföreläsningen i samarbete med Lokalhistoriska sällskapet. Vetenskapsjournalisten Karin Bojs föreläste utifrån sin bok "Svenskarna och deras fäder – de senaste 11 000 åren". Hela 140 personer åhörde det uppskattade föredraget.

Den 2 februari berättade Åke Johansson och Peo Sjöberg, författare till boken "Örebro Kex – en bra go historia" om ett av Örebros kända varumärke, Örebro Kexfabrik. Föreläsningen skedde i samarbete med PRO Kultur och 80 personer var närvarande.

Den 17 februari berättade historikern Lennart Hedberg om "Den röda granaten i Dalkarlsberg". 37 personer åhörde detta.

På internationella kvinnodagen den 8 mars berättade Birgitta Lertséus om musikern och kompositören Valborg Aulin. 26 personer var närvarande.

Den 19 april höll *Yvonne Bergman* och *Håkan Henriksson* en kurs i "Ordning och reda" för arkivets medlemsorganisationer och 15 personer deltog.

Den 18 september föreläste historikern Gunnela Björk om "Kata Dalström – agitatorn som gick sin egen väg". 115 personer lyssnade på föredraget.

Den 5 oktober bjöd Martin Dyfverman och Bo Hazell på minnesbilder och ljudillustrationer från lokalradions historia under rubriken "Radio Örebro

FOTO: ANDREAS JEPSSON

Vetenskapsjournalisten Karin Bojs föreläste på ArkivCentrum i januari. Det kom så mycket folk att vi fick sätta "lapp på luckan".

På Arkivens dag föreläste David Lindén under rubriken Hemming Gadh - Game of Thrones på svenska.

FOTO: EMMA ODE

40 år". 55 personer hade samlats kring detta.

Den 6 oktober berättade konstnären Bitte Alling-Ode i ljud och bild om barnens glömda historia genom föredraget "Änglavakt och barnarbete". Ingrid Pincus med dotter Sonja och barnbarnen Mika och Lo sjöng sånger från krönikespelet med samma namn. 60 personer var närvarande.

Den 31 oktober visade Göran Lindhé och Lars Hammarlund filmer från Konsumrörelsen i Örebro och berättade om Konsumbutiker i Örebro. Ett arrangemang i samarbete med PRO Kultur. 65 personer var närvarande.

Den 9 november föreläste historikern Thord Strömberg om strejker och hungerdemonstrationer 1917–1918 under rubriken "Revolution på näringska". I samarbete med Lokalhistoriska sällskapet. 53 personer lyssnade på föredraget.

Den 11 november: Arkivens dag se nedan.

Den 16 november berättade Per Olov Führ om det så kallade "rysslägret" vid Krampen i närheten av Skinnskatteberg under rubriken "När kriget inte var långt borta". I samarbete med PRO Kultur och med 72 närvarande personer.

Den 11 december berättade författaren Olof Hedengren om vardag och fest på storgodset Riseberga i Närke under 1800-talet. Samtidigt presenterades hans bok "Herrgårdsfruns recept" som bygger på dagböcker och recept från Lina Hedengren. I samarbete med Lindhska bokhandeln. 45 personer lyssnade på detta.

Den 13 december bjöd ArkivCentrum, för åttonde året i rad, på ett gemensamt Luciakaffe för personal från ArkivCentrum, Kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen, Regionarkivet, Stadsarkivet i Örebro och Örebro läns museum. Som vanligt blev det också en

tipspromenad kring vad som hänt i världen under året. 30 personer deltog.

Övriga föreläsningar: Se nedan under rubriken finska jubileumsåret

Arkivens dag

Lördagen den 11 november var det traditionsenligt dags för Arkivens dag, temat var i år "Synd och skam". På ArkivCentrum bjöds det på utställningar, en föreläsning och tipspromenad.

I utställningarna lyftes fram vad som under olika tidsperioder och i olika sammanhang har uppfattats som syndigt eller skamligt. Synen på detta genomgår ständiga förändringar. Bland annat lyftes hbtq-rörelsen fram och dess historia i Örebro under rubriken "Från skam till Pride". Utställningarna hänger kvar i ArkivCentrums lokaler ända fram till nästa Arkivens dag. Tipspromenaden var som vanligt både uppskattad och svår. Föreläsare var Nerikes Allehandas ledarskribent David Lindén. Lindén som även är historiker föreläste under rubriken Hemming Gadh – Game of Thrones på svenska. Hemming Gadh var en skandalomsusad katolsk biskop, krigare och diplomat i Sverige under slutet av 1400-talet och början av 1500-talet.

Under dagen besöktes ArkivCentrum av 56 personer.

ArkivCentrum deltog under samma dag också i "Litteraturens lördag" på Örebro stadsbibliotek med ett bokbord.

Finska jubileumsåret

Under 2017 firade Finland 100 år som självständig nation. Genom en rad olika arrangemang uppmärksammade Arkivet tillsammans med Öre-

bro läns museum det sverigefinska kulturarvet, som finansierades av Örebro kommun och Region Örebro län.

ArkivCentrum anställde journalisten *Lisbeth Axelson* som intervjuade tio personer om deras finska bakgrund med fokus på kvarvarande finska traditioner och den finska identiteten. Med utgångspunkt från intervjuerna anlätade Örebro läns museum fotografen Agnes Thor och med hennes bilder gjordes en utställning med rubriken ”Finland finns inom mig”. Vid öppnandet av utställningen invigningstalade arkivchef Yvonne Bergman tillsammans med mu- seichefen Birgitta Johansen.

ArkivCentrum hade även en föreläsningsserie under året:

Den 27 april föreläste historieläraren Lars-Göran Rådström under rubriken ”De finska krigsbarnen – 70 000 människoöden”. 38 personer var närvarande.

Den 14 september föreläste etnologen Maud Wedin om den skogsfinska kolonisationen av Skandinavien från slutet av 1500-talet och framåt. 32 personer lyssnade på föredraget.

Den 19 oktober kom historieforskaren Kjell Östberg, Södertörns högskola och föreläste kring frågor som vilken roll har folkrörelsepartierna spelat för demokratins utveckling i Finland och Sverige och vad händer när dessa partier försvagas? Detta gjorde han under rubriken ”Demokratins drivkrafter” med 25 närvarande personer.

Den 15 november föreläste regeringens särskilde utredare för en stärkt minoritetspolitik, Lennart *Under 2017 firade Finland 100 år som självständig nation. Genom en rad olika arrangemang uppmärksammade Arkivet tillsammans med Örebro läns museum det sverigefinska kulturarvet och som finansierades av Örebro kommun och Region Örebro län.*

Rohdin, om finskan som inhemskt språk med rubriken ”Sverige har alltid även varit finskt – Sveriges nationella minoritetspolitik”. 22 personer åhörde föredraget.

Studiebesök

Under våren föreläste *Yvonne Bergman* på grundkursen i lokalhistoria och *Håkan Henriksson* både under våren och hösten.

Liksom tidigare år har Örebro universitets studenter i historia haft lektioner på arkivet, då ArkivCentrums material och uppslag till uppsatsämnen diskuterats. Besök har också gjorts av ett ökande antal elever från gymnasieskolorna i länet.

Utöver studenter och skolelever har ett stort antal släktforskargrupper, studiecirkel och föreningar anlitat Arkivet under året.

De visningar och presentationer som genomförs i samband med studiebesök och möten är ett viktigt medel för att förankra Arkivets verksamhet, och möda läggs ner på att göra presentationerna trevliga och informativa. *Håkan Henriksson* har ansvarat för undervisningen för universitetets studenter om materialet på ArkivCentrum, liksom för gymnasieeleverna. Han har även ansvar för de flesta av de övriga studiebesöken.

Under året tog ArkivCentrum emot 138 gruppbesök. Några besök kan särskilt nämnas:

Den 22 mars besöktes ArkivCentrum av 20 lärarstudenter från Warrensburg, Missouri, USA.

Den 21 september kom 11 kolleger från Landsarkivet i Visby på ett studiebesök.

Den 15 december hade Demokratiberedningen ett möte på ArkivCentrum och fick då även information om arkivets verksamhet.

Demokratins drivkrafter

Vilken roll har folkrörelsepartierna spelat för demokratins utveckling i Finland och Sverige? Och vad händer när dessa partier försvagas?
Historiker Kjell Östberg, professor vid Samtidshistoriska institutet på Södertörns högskola, föreläser. Han leder den svenska delen av det svensk-finländska forskningsprojektet Demokratins drivkrafter 1880-2020.

KJELL ÖSTBERG

Föreläsningen är en del av Finlands 100-årsfirande som självständig nation. I samarbete med Örebro läns museum, Örebro kommun och Region Örebro län.

Plats: ArkivCentrum, Nikolaigatan 3, Örebro
Tid: Torsdagen den 19 oktober kl. 18.30

Sverige har alltid även varit finskt

Tone och gränslinor som sedan 1809 skiljer Finland och Sverige åt
– Sveriges nationella minoritetspolitik

Finland har alltid också varit svenskt, men Sverige har också alltid varit finskt. Finska är ett inhemskt språk i Sverige åtminstone sedan medeltiden. Den nationella minoritetspolitiken i Sverige bygger på de fem nationella minoriteterna och fem nationella minoritetsspråk som funnits så länge Sverige funnits, eller i en del fall ännu längre.
Föreläsaren Lennart Rohdin ledde 2007-2010 arbetet i regeringskansliet med framtagandet av Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. 2016-2017 var han regeringens särskilde utredare för en stärkt minoritetspolitik.

LENNART ROHDIN

Föreläsningen är en del av Finlands 100-årsfirande som självständig nation. I samarbete med Örebro läns museum, Örebro kommun och Region Örebro län.

Plats: ArkivCentrum, Nikolaigatan 3, Örebro
Tid: Onsdagen den 15 november kl. 18.30

Den skogsfinska kolonisationen av Skandinavien

I slutet av 1500-talet började svedjebrukande skogsfinnar kolonisera stora skogsområden i Skandinavien. Än idag finns spåren kvar av dem bland annat i form av byggnadsskick, ortnamn och mattraditioner.
Etnologen Maud Wedin, ordförande för nätverket FINNSAM (Finnbygder i samverkan), som forskat kring skogsfinsk kolonisation föreläser och berättar även om utbredningen i vårt län.

Föreläsningen är en del av Finlands 100-årsfirande som självständig nation. I samarbete med Örebro läns museum, Örebro kommun och Region Örebro län.

Plats: ArkivCentrum, Nikolaigatan 3, Örebro
Tid: Torsdagen den 14 september kl. 18.30

Lokalhistorisk kurs

För andra gången hölls kursen i lokalhistoria på dagtid, under åren 1998–2015 hölls den på kvällstid. Det är en tvåterminskurs med föreläsningar kring Örebro läns historia.

Föreläsare på kursen har tidigare varit lärare på Örebro universitet eller kommer från ArkivCentrum, Örebro stadsarkiv och Länsstyrelsens kulturmiljöenhet. Kurserna är ett utmärkt exempel på ett fruktbart samarbete mellan kulturarvsverksamheter i länet. 2017 deltog 37 personer i kursverksamheten. *Yvonne Bergman* och *Gunnela Björk* har varit kursledare och huvudman för kursen är Lokalhistoriska sällskapet i Örebro län i samarbete med ArkivCentrum.

Litteraturhistorisk kurs

Termin två av kursen i litteraturhistoria hölls under våren med 39 deltagare. Det har varit en kurs om författarskap från Örebro och kursen bygger på boken ”Författarna och staden Örebro – 750 år i litteraturen” skriven av *Astrid Lindén* och *Clas Thor*. Kursledare var *Yvonne Bergman* och *Clas Thor*. Föreläsare under våren har varit *Peter Ekström*, *Göran Janzon*, *Astrid Lindén*, *Clas Thor* och *Sten Wistrand*. Kursen har getts av ArkivCentrum i samarbete med Örebro stads- och länsbiblioteks vänner och Lokalhistoriska sällskapet i Örebro län.

Externa framträdanden och besök

Den 1 februari föreläste *Håkan Henriksson* om Hinder smässans historia för Örebro Senioruniversitet, den 11 februari för Örebrouddarna, den 21 mars för Örebro Folkdansgille, den 6 april för Villaägarna i Örebro och den 8 november för Hjärsta Villaägareförening. 250 personer lyssnade sammanlagt.

Den 7 februari föreläste *Håkan Henriksson* om Riksarkivets evakuering till Örebro 1713 för Almby-Norrbyås hembygdsförening, den 24 oktober för Örebro släktforskare och den 5 december hölls en extra föreläsning kring detta för deltagare på den lokalhistoriska kursen. Totalt lyssnade 100 personer.

Den 22 februari föreläste *Håkan Henriksson* på Landsarkivet i Vadstena under rubriken ”Karl XII:s strandade krigsfångar” med 35 personer närvarande.

Även under 2017 har *Håkan Henriksson* deltagit i Örebro kommuns satsning ”Kulturrundan” för seniorer. Han har föreläst om olika ämnen och visat bildspel och den 1 mars var han på Haga Träffpunkt, den 29 mars på Ladugårdsängen, den 4 oktober på Hovsta Träffpunkt och den 29 november på Gillets Träffpunkt. Sammanlagt 100 personer åhörde föreläs-

ningarna.

Den 15 mars föreläste *Håkan Henriksson* om krigsfångar under stora nordiska kriget för Linde fornminnes- och hembygdsförening på Lindesbergs bibliotek, den 20 september för Botvidsbygdens släktforskarförening i Tumba och den 11 november på Arkivens dag på Nässjö bibliotek. 110 personer lyssnade sammanlagt.

Den 22 mars medverkade *Håkan Henriksson* på Kulturutbudsdagen för lärare, den ägde rum på Konserthuset i Örebro. Han informerade om ArkivCentrum och om den digitala skolsalen på Arkivets webbplats och om möjligheter för skolklasser att göra studiebesök.

Den 23 mars föreläste *Håkan Henriksson* om titeln och yrkesrollen ”Bergsmannen” på Karlskoga bibliotek, den 21 september i Bjurtjärns församlingsshem och den 15 oktober för Karlskoga bergslags hembygdsförening. Sammanlagt var det 165 åhörare.

Den 29 augusti föreläste *Yvonne Bergman* om Arkivcentrum Arboga för Arboga Rotaryklubb. 40 personer var närvarande.

Den 23 september föreläste *Andreas Jeppsson* om doktor *N A Nilsson* för Adolfsbergs hembygdsförening. 15 personer lyssnade på föredraget.

Den 4 oktober föreläste *Yvonne Bergman* om förvaltaren *Carl Adolf Muhr* från Laxå bruk för Laxå-Ramundeboda hembygdsförening med 40 personer närvarande.

Den 18 oktober föreläste *Håkan Henriksson* om gruppigor för Lions i Fjugesta och 15 personer åhörde föredraget.

Den 21 november föreläste *Håkan Henriksson* i Nora om bergslagen för Fonus Örebro län med 20 personer som lyssnade på föredraget.

Den 22 november föreläste *Håkan Henriksson* i Betelkyrkan om ArkivCentrum för SPF Örebro City med 100 personer som lyssnade.

Den 7 december föreläste *Håkan Henriksson* för PRO Kultur om företaget *Ekströms* historia med 35 personer som lyssnade.

Aktstycket

Under 2017 utkom ArkivCentrums medlemstidning Aktstycket med fyra nummer, varav ett innehöll verksamhetsberättelsen. Sommar- och julnumren trycktes i 1 200 ex. I tidningen ges utrymme åt presentationer av arkivmaterial, historiska artiklar och annat som kan vara av intresse för läsekretsen.

Artiklarna skrivs av personalen, men här ges också utrymme för gästskribenter. Aktstycket spreds under 2017 till media samt en allt bredare krets av politiker

och andra beslutsfattare som ett viktigt led i institutionens informations- och förankringsarbete. *Andreas Jeppsson* har svarat för tidningens innehåll och utformning under året.

ArkivCentrums webbplats

Aktstycket kan också läsas på ArkivCentrums webbplats www.arkivcentrum.se och *Håkan Henriksson* har varit webbansvarig under året. Han har utformat webbplatsen och fyller den kontinuerligt med ett informativt innehåll. Där finns uppgifter om öppettider, arkivbestånd, digitaliserade handlingar, nyheter och mycket annat. De senaste åren har antal unika besök legat kring 30 000.

Arkivets Facebook-sida har skötts av *Håkan Henriksson* och *Andreas Jeppsson*. Det har blivit en viktig kanal att nå ut till en större allmänhet varför större kraft lagts ned på att uppdatera sidan. Vid årets slut hade sidan 554 gilla-markeringar jämfört med 506 året innan.

Under året har Arkivet gjort 54 inlägg på facebook-sidan som sammanlagt fått 1 664 reaktioner, kommentarer och delningar.

Pedagogik

Det digitala klassrummet

Sedan några år har ArkivCentrum ett digitalt klassrum med ett antal arkivpedagogiska teman som ligger på webbplatsen. Örebroregionens alla skolelever, oavsett ålder, kan arbeta i skolan med primärkällor från regionen. Särskild hänsyn har tagits för att möta skolans styrdokument, men också med tanke på

läsbarhet och möjligheter att problematisera utifrån olika teman.

Skolans kursplaner betonar vikten av att eleven själv ska söka sig till källorna och ställa relevanta frågor. I varje tema har därför ett antal olika handlingar valts ut för att varje elev i skolans olika stadier ska kunna finna lämpligt källmaterial att arbeta med. Till de olika teman har också lärarhandledningar utformats med tips och förslag på arbetssuppgifter.

De olika teman som hittills tagits fram är ”Från statare till lantarbetare” – ett tema som visar på framväxten av vårt välfärdssamhälle och de stora förändringar som det innebar. Tema ”Kristider i krigstider” fokuserar på hur vi påverkades av andra världskriget trots att vi stod utanför. Tema ”Sko och mode” ger bland annat möjlighet att stifta bekantskap med Örebroföretaget Härolds och hur det var att arbeta i modebranschen omkring 1930–1940. Tema ”Mission och uppror” utgår från livet som missionär i främmande länder under de senaste hundra åren. Många missionärer från Örebrotrakten har genom åren hamnat i politiska revolutioner, ibland med förödande utgång. Temat ”Ur dövhistoriska samlingar” visar hur det var att leva som döv förr i tiden. Det senaste temat ”Krigsbarn i Sverige 1919–1921” har arbetats fram under 2017 av *Håkan Henriksson* och *Ralph Granberg*.

Studiebesök från skolor

Under 2017 har ArkivCentrum fortsatt att utveckla den pedagogiska verksamheten och har tagit fram material för användning under själva studiebesöken.

Tanken är att aktivera och utmana eleverna, att göra dem delaktiga. De får inte bara se och känna på arkivhandlingar, utan även lära känna delar av Örebroregionens historia. De får prova på att läsa gammal handstil och själva skriva med stålpena och bläck. De får också frågor att besvara med hjälp av arkivhandlingar.

ArkivCentrum har under många år tagit emot studiebesök från gymnasieskolorna i länet.

Håkan Henriksson och Ralph Granberg har under 2017 arbetat med att ta fram ett pedagogiskt material om Krigsbarn i Sverige som nu finns på ArkivCentrums webbplats.

Vid besöken har eleverna informerats om arkiv i allmänhet och sedan har det presenterats vilket material som finns på ArkivCentrum. Syftet är att eleverna ska känna till vilka källor som finns och ge dem redskap till att söka information i olika sammanhang och att lära dem att kritiskt granska och tolka texter. Samtidigt förmedlar vi en kunskap och förståelse för tidigare händelser och personer samt undervisar om länets lokala historia. Många av eleverna återkommer sedan för att skriva olika fördjupningsarbeten, en verksamhet som kräver en hel del handledning.

ArkivCentrum arbetar även med vad vi kallar för forskarskolor där eleverna på ett handfast sätt agerar forskare. Utifrån ett tema tas ett antal frågor fram som eleverna ska finna svar på genom att läsa och tolka ett begränsat antal arkivhandlingar. Eleverna får här prova på hur det är att forska och samtidigt lära sig mer om den lokala historien.

Samverkan

Arboga och Arkiv Västmanland

Redan 2011 träffades cheferna och arbetsutskotten från ArkivCentrum och Arkiv Västmanland för att diskutera en utökad samverkan mellan de två länsarkiven. Diskussionerna gällde samverkan kring uppdrag, projekt och marknadsföring. Men då båda arkivinstitutionerna redan då hade behov av ytterligare arkivutrymmen så intensifierades samtalen kring en gemensam arkivdepå i Arboga.

Den 26 mars 2015 skrevs ett hyresavtal med Sturestadens Fastighets AB om att hyra ca 1 500 m², varav ca 900 m² arkivutrymme, på Köpingsvägen 12 i fastigheten Gösen i Arboga. Lokalen har inretts med begagnade hyllor som kunnat finansieras tack vare ett lån på 1 miljon kronor från Region Örebro län och den har tidigare varit Försvarmaktens centralförråd. Den är på många sätt en idealisk arkivdepå och som även medger möjligheter till annan verksamhet såsom digitalisering, kurser och utbildningar. Depåns namn är Arkivcentrum Arboga. Region Örebro län och Kulturrådet har generöst stöttat detta projekt. All verksamhet i Arboga ska vara till gagn för båda länen och för ArkivCentrums och Arkiv Västmanlands medlemmar.

Under 2016 påbörjades flytt in i lokalerna. Atlas Copco Rock Drills AB och Frälsningsarmén skänkte kontorsmöbler vilket möjliggjorde att lokalerna kunde till stor del möbleras upp och där finns nu, förutom arkivdepåer, även flera kontorsrum och forskarsal. Under 2017 flyttades allt material från ArkivCentrums förra depå i Fjugesta till Arkivcent-

rum Arboga.

Sedan slutet av 2014 har de båda arkivinstitutionerna ett gemensamt bolag, Örebro-Västmanlands Arkiv AB för att driva verksamheten i Arboga. Styrelsen består av fyra personer, arkivinstitutionernas båda ordföranden och de två cheferna.

Länsradion

I ett av de mindre rummen på ArkivCentrum sänder Länsradion sedan februari 2016 sina program varje vardag mellan 10–13. Det är ideellt arbetande personer med lång radioerfarenhet från sina yrkesliv. Nurten Blixt, Martin Dyfverman, Bosse Jardler, Anita König, Lars-Åke Stenström och Irene Welander ansvarar för varsin förmiddag. Regelbundet medverkar Peter Flack, Bosse Fransson, Gunilla Pihlblad, Tommy Sundqvist med flera. Programmen är innehållsrika med mycket musik, med aktuella ämnen och med många gäster. Sammanlagt har ArkivCentrum haft 902 besökare genom att Länsradion haft sändningar i lokalerna.

Håkan Henriksson och *Emma Ode* har vid ett flertal tillfällen varit gäster i radion och presenterat "arkivfynd" som de plockat fram ur ArkivCentrums samlingar.

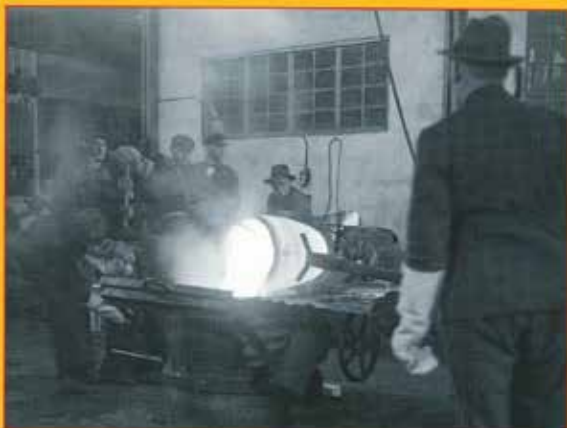
Riksförbundet DHB

ArkivCentrum är en samarbetspartner till Riksförbundet DHB i deras projekt "Dövas kulturarv – skollivet i Örebro län på 1900-talet" tillsammans med Länsstyrelsen i Örebro, Örebro kommun och Örebro läns museum. Det är ett treårigt projekt som finansieras av Arvsfonden. Målet med projektet är att samla in 50 berättelser från döva, personer med dövblindhet samt döva med ytterligare en funktionsnedsättning. Dessa berättelser ska sedan förvaras på ArkivCentrum. Projektet ska också resultera i en app där man med hjälp av den ska kunna gå en teckenspråkig stadsvandring i Örebro som visar platser som är en del av dövas kulturarv. Ett läromedel ska också produceras där berättelserna vävs samman med historiska fakta.

Örebro läns museum

ArkivCentrum har regelbunden kontakt på olika nivåer i verksamheten med Örebro läns museum. Samarbetet mellan de båda kulturarvsinstitutionerna är en självklarhet. 2017 fick vi ett gemensamt uppdrag av Region Örebro län och Örebro kommun att under 2017 uppmärksamma att Finland blev självständigt för hundra år sedan. Se ovan under rubriken finska jubileumsåret.

BERGSLAGSHISTORIA

Årgång/årsbok
29/2017

Årsboken *Bergslagshistoria* har under året redigerats och layoutats av ArkivCentrums Håkan Henriksson.

Övrig samverkan

ArkivCentrum ser värdet i och är öppen för samverkan med andra institutioner, både lokalt, regionalt och nationellt, det stärker utvecklingen av den egna institutionen. *Yvonne Bergman* har under året haft träffar, bland många andra, med cheferna för Länsmusiken i Örebro, Örebro läns museum, Örebro läns teater och Örebro universitetsbibliotek. Syftet med träffarna har varit att informera varandra om den egna verksamheten och diskutera gemensamma angelägenheter.

Uppdrag

Under året har en del gallrings- och förteckningsuppdrag gjorts av material som förvaras på ArkivCentrum.

Övriga uppdrag se nedan.

Folkrörelsernas Arkivförbund

Folkrörelsernas arkivförbund (FA) är ett nationellt samarbetsorgan på arkivområdet för de svenska folkrörelserna och föreningslivet och företräder såväl arkivinstitutioner som deponenter av arkivhandling-

ar. Sedan 1 september 2004 har organisationen sitt kansli på ArkivCentrum och sköts av arkivets personal med *Yvonne Bergman* som ansvarig. *Håkan Henriksson* sköter arkivförbundets webbplats.

Föreningen Bergslagsarkiv

Håkan Henriksson har på uppdrag av Föreningen Bergslagsarkiv redigerat och layoutat årsboken *Bergslagshistoria* årgång 29/2017.

Iron Mountain

Yvonne Bergman har under hösten arbetat med ett uppdrag åt dokumenthanteringsföretaget Iron Mountain.

Kommuninvest i Sverige AB

ArkivCentrum och Kommuninvest i Sverige AB har under ett antal år haft ett avtal för förtecknande av Kommuninvests arkiv. Under året har *Andreas Jeppsson* arbetat med det. Uppdraget går ut på att i Kommuninvests lokaler i Örebro ordna och förteckna handlingar från bolagens verksamhet inom hela koncernen Kommuninvest. Handlingarna utgörs dels av handlingar härrörande från bolagsstarten år 1986 och framåt, dels av dagsaktuella handlingar rörande upplåning på den internationella kreditmarknaden och utlåning till kommuner och landsting i Sverige.

Näringslivets Arkivråd

Näringslivets Arkivråd (NLA) är en riksorganisation för företag och företagsarkiv vars syfte är att främja en rationell dokumenthantering och arkivering i företag, organisationer och institutioner. Från och med årsskiftet 1998/99 överfördes organisationens kansli från Stockholms företagsminnen till ArkivCentrum. Ett avtal upprättades i samband med detta mellan de två organisationerna. *Håkan Henriksson* ansvarar för kansliets skötsel som bland annat inkluderar medlems- och kursservice, bokföring samt organisationens webbplats.

Örebro läns hembygdsförbund

Under året har *Evelyn Lauritzen* skött Örebro läns hembygdsförbunds bokföring.

Uppsägning och kommande flytt

Den 27 mars blev ArkivCentrum uppsagd från sina lokaler på Nikolaigatan 3 av sin hyresvärd Castellum AB för avflyttning 2017-12-31. Motiveringen var att de skulle genomföra en mer lönsam omläggning av lokalerna till att enbart vara kontorslokaler. ArkivCentrums nuvarande lokaler är byggda efter

Riksarkivets krav på arkivdepåer och med en klimatanläggning. Som kulturarvsinstitution finns dessutom krav på tillgänglighet för besökare, brukare och inte minst skolklasser. Det betyder att likvärdiga lokaler är mycket svåra att finna. Vid kontakt med två större flyttfirmor konstaterades att en flytt av ArkivCentrum skulle ta minst tre månader för fyra man och kosta någonstans mellan 1-1,5 miljoner. Uppsägningen anmäldes till Hyresnämnden. Till anmälan skickade ArkivCentrum med som bilagor, stödande brev från Riksarkivet, Region Örebro län, Kulturnämnden i Örebro kommun, Örebro läns museum och Örebro läns hembygdsförbund. Samtliga påpekade konsekvenserna av en flytt och vikten av att ArkivCentrum fortsatt skulle finnas kvar i ett centralt läge. ArkivCentrum kontaktade i omgångar samtliga fastighetsägare med kontors- och lagerlokaler i Örebro, men ingen kunde erbjuda godtagbara lokaler. I november undertecknades en avsiktsförklaring mellan ArkivCentrum och Castellum om att förlänga hyrestiden till 2018-12-31 och om det inte finns någon lösning 2018-08-31 kan Castellum tänka sig en tidsbegränsad lösning av hyresavtalet. I samband med avsiktsförklaringen togs anmälan till Hyresnämnden tillbaka.

Ekonomi

Den egna finansieringsgraden var under året på hela 25 % och i detta ingår medlems- och hyllavgifterna. Den ekonomiska insats som arkivets egna medlemsorganisationer och -företag står för, är till stor del avgörande för arkivets finansiella ställning och en av grundpelarna i verksamheten. Under 2017 var medlemsintäkterna sammantaget 935 575 kr.

Region Örebro län är av stor betydelse för ArkivCentrums verksamhet då det är den störste bidragsgivaren och 2017 stod för 54 % av arkivets driftsmedel. Lika viktigt som det ekonomiska bidraget är, lika viktigt är att vi känner det stöd och uppskattning vi får av Regionen för vår verksamhet. Det är mycket betydelsefullt!

Statens del när det gäller finansieringen av arkivets kostnader under året var 17 % och i det ingår ersättningar från Arbetsförmedlingen. Örebro kommuns bidrag är viktigt, men kraftigt underdimensionerat. Det motsvarar endast 4 % av omsättningen.

Årets resultat visar på en förlust på 148 596 kronor, vilket vi hade budgeterat. Flytten från Fjugesta-depån till Arboga har kostat en del, liksom att det tillkom utgifter kring bestridandet av uppsägningen av lokalerna.

Den framtida flytten till andra lokaler kommer

med all sannolikhet att innebära kraftigt ökade lokalkostnader. Det ryms inte inom vår budget, utan vi kommer att vara beroende av ökat offentligt stöd. Likaså kommer flytten att innebära en hög ekonomisk kostnad, liksom att den rent arbetsmässigt kommer att ställa stora krav på personalen.

ArkivCentrum har redan nu en stor offentlig finansiering, men $\frac{1}{4}$ av intäkterna finansierar vi själva. Det betyder att vi är beroende av uppdragsintäkter och tillsammans med det utåtriktade och pedagogiska arbetet så inkräktar detta på Arkivets kärnverksamhet. Något som vi även fortsättningsvis kommer att vara uppmärksamma på.

Bokslutet för 2017 visar alltså på ett negativt resultat. För detaljer i ekonomin se balansräkning samt resultaträkning och budget på sidorna 15–16.

Verksamhetsplan 2018–2020

ArkivCentrum kommer att:

- Förbereda och sedan flytta ArkivCentrum till nya lokaler
- Ta emot, vårda, ordna och förteckna arkiv
- Arbeta för en hållbar utveckling för Arkivcentrum Arboga tillsammans med Arkiv Västmanland
- Ta emot studiebesök, handleda forskare, ge råd och service och ha fortsatt generösa öppettider
- Arrangera föreläsningar, kurser och studiecirkel
- Hålla webbplatsen uppdaterad och ge ut medlemstidningen Aktstycket fyra gånger om året
- Arbeta med hög tillgänglighet, både digitalt och i den fysiska miljön
- Aktivt arbeta med arkivpedagogik gentemot skolor, elever och lärare
- Vara engagerad i arbetet med en ny regional kulturplan
- Vara öppen för samarbete med andra institutioner och föreningar, lokalt, regionalt och nationellt

Balansräkning för ArkivCentrum Örebro län den 1 januari-31 december 2017

	Ingående balans	Utgående balans
<i>Tillgångar</i>		
Kassa	530	1 347
Bankkonton	1 396 902	861 021
Fonder	815 397	935 397 *
Fordringar	192 354	278 232
Förutbetalda kostnader	341 160	277 996
Fordran ÖVA AB	949 999	866 664
Summa tillgångar:	3 696 342	3 220 657
<i>Skulder</i>		
Skatter, soc avgifter	218 110	229 563
Kortfristiga skulder	131 603	188 851
Skuld Region Örebro län	933 332	866 664
Fondering personal	995 101	995 101
Reserveringar	875 855	546 733
Summa skulder:	3 154 001	2 826 912
<i>Eget kapital</i>		
Eget kapital	501 346	542 341
Årets resultat	40 995	-148 596
Summa eget kapital	542 341	393 745
Summa skulder och eget kapital	3 696 342	3 220 657

* värde 2017-12-31: 934 764

ArkivCentrum: Resultaträkning 2017 och budget 2018-2019

Intäkter	Utfall 2017	Rev budget 2018	Budget 2019
Statliga bidrag	441 000	448 000	455 000
Arbetsförmedlingen	498 726	505 000	505 000
Regionala bidrag	2 964 000	3 026 000	3 095 000
Extra hyresbidrag			500 000
Kommunala bidrag	248 000	248 000	400 000
Flyttbidrag			1 300 000
Medlemsavgifter	175 550	180 000	200 000
Hyllavgifter	760 025	770 000	920 000
Egna verksamhetsintäkter	442 364	410 000	410 000
Summa	5 529 665	5 587 000	7 785 000
Kostnader			
Lokalkostnader	1 287 438	1 300 000	2 085 000
Hyra/utveckling Arboga	405 894	420 000	450 000
Personalkostnader	3 554 656	3 400 000	3 700 000
Verksamhetskostnader	765 445	600 000	650 000
Flyttkostnader			1 300 000
Reserver, medel, eget kapital	-335 172	-133 000	-400 000
Summa	5 678 261	5 587 000	7 785 000
Årets resultat	-148 596	0	0